

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.411.001.02.2023

Emila Walak
Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Strykowie
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Strykowie
Ul. Tadeusza Kościuszki 29, 95-010 Stryków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

D/23/501 Realizacja wypłat dodatku węglowego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strykowie ¹ , ul. Tadeusza Kościuszki 29, 95-010 Stryków
Kierownik jednostki kontrolowanej	Emila Walak, Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie, od 1 marca 2017 r. ²
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Proces przyznawania dodatku węglowego 2. Proces wypłaty dodatku węglowego
Okres objęty kontrolą	Od dnia 12 sierpnia 2022 r. do 28 lutego 2023 r. oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem zadań dotyczących wypłaty dodatku węglowego
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Delegatura NIK w Łodzi
Kontroler	Katarzyna Kaczowska, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LLO/187/2022 z dnia 23 grudnia 2022 r. oraz nr LLO/35/2023 z dnia 13 stycznia 2023 r. (akta kontroli str. 1-3, 5)

¹ Zw. dalej MGOPS.

² Zw. dalej Kierownik MGOPS.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, zw. dalej ustawą o NIK.

W

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą MGOPS był organizacyjnie przygotowany do realizacji postępowań w sprawie dodatku węglowego. Pracownicy zajmujący się rozpatrywaniem wniosków o dodatek węglowy posiadali stosowne upoważnienia, a ich zakresy obowiązków dostosowane były do wykonywania przedmiotowego zadania. W latach objętych kontrolą do MGOPS złożonych zostało – osobiście lub za pośrednictwem komunikacji elektronicznej – 3.860 wniosków o dodatek węglowy, z tego pozytywnie rozpatrzono 2.944 wnioski. Na realizację przedmiotowego zadania MGOPS wydatkował łącznie 9.008.640 zł, w tym 8.832.000 zł na wypłatę dodatku węglowego oraz 176.640 zł – na koszty obsługi zadania.

Zastrzeżenia NIK dotyczą procesu przyznawania wnioskodawcom dodatku węglowego. W analizowanej próbie stwierdzono niezachowanie terminów merytorycznego rozstrzygnięcia wniosków o dodatek węglowy, wynikających z art. 2 ust. 11 ustawy o dodatku węglowym⁵, jak i określonych w ustawie Kpa⁶. Stwierdzono również brak pisemnego wzywania wnioskodawców do uzupełnienia lub korekty wniosków o dodatek węglowy, wbrew art. 24a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych⁷, co niekiedy skutkowało wydłużonym terminem rozpatrywania spraw oraz nieterminową wypłatą dodatku węglowego. Ustalono także nieprzekazywanie wnioskodawcom na ich adresy mailowe informacji o przyznaniu świadczenia, wbrew art. 2 ust. 17 ustawy o dodatku węglowym.

MGOPS regularnie występował do Wojewody Łódzkiego o środki finansowe na realizację postępowań w sprawie dodatku węglowego. Zapotrzebowane do Wojewody Łódzkiego kwoty MGOPS otrzymywał za pośrednictwem Gminy Stryków w terminie od dwóch do dziewięciu dni od dnia ich wpływu na rachunek Gminy, co w skrajnej sytuacji – mającej miejsce w styczniu 2023 r. – przyczyniło się do opóźnień w wypłacie wnioskodawcom dodatku węglowego. MGOPS wypłacił wszystkie należne świadczenia do dnia 13 stycznia 2023 r., a kwotę niewykorzystaną terminowo zwrócił na rachunek Gminy Stryków. Ponadto MGOPS należycie wypełnił obowiązki sprawozdawcze względem Wojewody Łódzkiego z realizacji przedmiotowego zadania. W MGOPS proces wypłaty dodatku węglowego przebiegał co do zasady w sposób prawidłowy. Zastrzeżenia NIK dotyczą przypadków wypłaty świadczenia z opóźnieniem wynoszącym od czterech do 72 dni w stosunku do terminów wynikających z art. 2 ust. 11 ustawy o dodatku węglowym.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym, Dz.U. z 2023 r. poz. 141, zw. dalej ustawą o dodatku węglowym.

⁶ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, Dz.U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm., zw. dalej ustawą Kpa.

⁷ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, Dz. U. z 2022 r. poz. 615, ze zm., zw. dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

1. Proces przyznawania dodatku węglowego

Z-ca Burmistrza Strykowa (z up. Burmistrza) udzieliła upoważnienia⁹ Kierownik MGOPS do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wypłaty dodatku węglowego, zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy o dodatku węglowym.

(akta kontroli str. 5)

W okresie objętym kontrolą, w MGOPS prowadzeniem postępowań w zakresie dodatku węglowego, tj. rozpatrywaniem wniosków i wypłatą przyznanego dodatku węglowego, przeprowadzeniem wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania wnioskodawców oraz wydawaniem informacji/decyzji o przyznaniu (bądź odmowie) świadczenia zajmowało się 13 pracowników MGOPS, posiadających stosowne upoważnienia udzielone przez Burmistrza Strykowa na wniosek Kierownik MGOPS, na podstawie art. 3 ust 2 ustawy o dodatku węglowym. Ponadto, zadania wynikające z ustawy o dodatku węglowym określono w zakresach obowiązków tych pracowników. Dodatkowo, w MGOPS zatrudnione zostały trzy osoby na umowę zlecenie, wykonujące prace biurowe związane z realizacją przedmiotowego zadania.

(akta kontroli str. 6-12, 339-358, 407-408)

Do obsługi świadczeń w ramach dodatku węglowego MGOPS wykorzystywał Program „Świadczenia rodzinne” (z rozszerzeniem Dodatek węglowy), w ramach którego gromadzone były dane dotyczące:

- wniosków, w tym m.in. numeru wniosku, daty i sposobu złożenia wniosku, rodzaju gospodarstwa (jedno-, wieloosobowe), rodzaju paliwa stałego, danych wnioskodawcy (w tym imię i nazwisko, nr PESEL, adres mailowy), numeru rachunku bankowego wnioskodawcy, danych członków rodziny,
- informacji/decyzji o przyznaniu dodatku węglowego, w tym rodzaju świadczenia, wysokości kwoty, sposobu wypłaty.

Program miał możliwość generowania (w plikach excel) następujących zestawień: Raport złożonych wniosków, Raport wydanych informacji, Raport wypłaconych dodatków, Raport – liczba wniosków na adres.

(akta kontroli str. 13-14)

1. W okresie objętym kontrolą MGOPS zapewnił mieszkańcom Strykowa możliwość składania wniosków o wypłatę dodatku węglowego: osobiście w siedzibie MGOPS, za pośrednictwem komunikacji elektronicznej (ePUAP) oraz korespondencyjnie na adres MGOPS. W 2022 r. do MGOPS (osobiście) złożonych zostało 3.815 wniosków, natomiast za pośrednictwem ePUAP – 43 wnioski.

Wnioski składane były również – jak wyjaśniła Kierownik MGOPS – w sekretariacie Urzędu Miejskiego w Strykowie oraz z wykorzystaniem skrzynki ePUAP Urzędu, które następnie przekazywane były do MGOPS.

(akta kontroli str. 15-16, 339-356)

2. W okresie od 17 sierpnia 2022 r. do 30 listopada 2022 r. do MGOPS złożonych zostało łącznie 3.860 wniosków o wypłatę dodatku węglowego. Natomiast w okresie od 1 grudnia 2022 r. do 31 stycznia 2023 r. złożono trzy takie wnioski.

(akta kontroli str. 15, 101)

3. W okresie od 17 sierpnia 2022 r. do 31 stycznia 2023 r. MGOPS rozpatrzył łącznie 2.981 wniosków o wypłatę dodatku węglowego, w tym 36 negatywnie (odmownie):

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Upoważnienie z dnia 12 sierpnia 2022 r. (nr OR.0052.113.2022), udzielone na czas nieokreślony.

- w 2022 r. rozpatrzył 2.931 wniosków, w tym 34 – negatywnie (odmownie),
- od 1 do 31 stycznia 2023 r. rozpatrzył 50 wniosków, w tym dwa – negatywnie (odmownie).

(akta kontroli str. 15, 101-116, 458)

4. Do dnia 31 stycznia 2023 r. nie zostało rozpatrzonych łącznie 879 wniosków o wypłatę dodatku węglowego, z tego z uwagi na taki wymóg ustawy o dodatku węglowym bez rozpoznania pozostawiono 602 wnioski, a z innych przyczyn – 277 wniosków.

Kierownik MGOPS wyjaśniła, że przyczynami nierozpatrzenia z innych przyczyn wniosków o wypłatę dodatku węglowego było: złożenie wniosków do MGOPS, jako niewłaściwego organu, niezastosowanie się wnioskodawcy do wezwania do uzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie oraz wycofanie wniosków przez wnioskodawców.

(akta kontroli str. 15, 101, 407-408)

W 2022 r. oraz w 2023 r. (do 31 stycznia) MGOPS wydał 204 decyzje administracyjne o wypłatę dodatku węglowego w przypadku, o którym mowa w art. 2 ust. 3d ustawy o dodatku węglowym. Natomiast w ww. okresie MGOPS nie wydał żadnej decyzji administracyjnej z urzędu (bez uprzedniego wniosku o wypłatę dodatku węglowego), na podstawie art. 2 ust. 15f ustawy o dodatku węglowym.

W okresie od 12 sierpnia 2022 r. do 15 stycznia 2023 r. MGOPS w tej samej sprawie wydał jedną decyzję uchylającą dodatek węglowy oraz jedną decyzję w przedmiocie nienależnie pobranego dodatku węglowego. Powodem powyższego była ponowna weryfikacja wniosku o wypłatę dodatku węglowego, w wyniku której stwierdzono, że wnioskodawca wnioskował o dodatek na budynek gospodarczy, a nie mieszkalny.

(akta kontroli str. 15, 17-20, 101, 339-356)

5. Kierownik MGOPS wyjaśniła, że:

- za zakończenie postępowań w sprawie dodatku węglowego MGOPS uznawał zasadę wynikającą zarówno z ustawy Kpa (wydanie informacji), jak i ustawy o dodatku węglowym, i wytycznych określonych w poradniku dla samorządów (wypłata świadczenia); wydanie informacji i wypłata świadczenia kończyły postępowanie w sprawie,
- termin załatwienia sprawy MGOPS interpretował zgodnie z art. 35 ustawy Kpa oraz uznawał, że termin określony w ustawie o dodatku węglowym na jego wypłatę należy utożsamiać z terminem na załatwienie sprawy wynikającym z ustawy o dodatku węglowym (miesiąc – pierwotne brzmienie art. 2 ust. 11 ustawy o dodatku węglowym lub dwa miesiące – po nowelizacji tej ustawy),
- w przypadku wydania decyzji odmownych MGOPS interpretował termin na załatwienie sprawy w sposób tożsamy, jak w przypadku załatwienia sprawy pozytywnie rozpatrzonej,
- MGOPS interpretował art. 52 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw zgodnie z poradnikiem dla samorządów w odniesieniu do postępowań wszczętych, ale niezakończonych do dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy o dodatku węglowym – do tych postępowań MGOPS stosował przepisy ustawy znowejzowanej,
- problemami organizacyjnymi były m.in. znaczące zwiększenie obowiązków związanych z realizacją dodatkowych zadań, trudności w bieżącej obsłudze wnioskodawców, duże zainteresowanie wnioskodawców, trudności w weryfikacji uprawnień do wypłaty dodatku węglowego, brak wystarczającej przejrzystości przepisów regulujących postępowanie w sprawie dodatku węglowego, zmiany ustawy o dodatku węglowym, które wpływały na

prorowadzone już postępowania, brak środków finansowych na realizację wypłat.

(akta kontroli str. 339-356, 432-435, 447-449)

Analiza 30 spraw¹⁰ o wypłatę dodatku węglowego wykazała, że:

- dodatki węglowe przyznawane były wnioskodawcom, którzy złożyli deklaracje dotyczące stosowanego źródła ciepła¹¹ (tj. kocioł na paliwo stałe, koza, kuchnia węglowa) w gospodarstwie domowym,
- w jednym przypadku wydano decyzję odmowną, gdyż głównym źródłem ogrzewania był kocioł na inny rodzaj biomasy oraz drewno kawałkowe,
- w przypadku, w którym wniosek o wypłatę dodatku węglowego złożono dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego mających ten sam adres zamieszkania, to dodatek ten wypłacano wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy, a pozostałe wnioski pozostawiono bez rozpoznania (art. 2 ust. 3b ustawy o dodatku węglowym) bądź przyznano dodatek w drodze decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 2 ust. 3d ww. ustawy,
- w przypadku, gdy wniosek o wypłatę dodatku węglowego dla gospodarstwa wieloosobowego złożyła więcej niż jedna osoba, to dodatek ten przyznawano wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy, zgodnie z art. 2 ust. 4 ustawy o dodatku węglowym,
- w każdej analizowanej sprawie, w przypadku jej niezakończoności w terminach wynikających z art. 35 §§ 1 i 3 ustawy Kpa, MGOPS informował stronę postępowania (wnioskodawcę) o niezakończoności sprawy w terminie i wyznaczał nowy termin na jej zakończenie,
- siedem postępowań zostało decyzjami umorzone, z uwagi na wycofanie przez wnioskodawców wniosków,
- w ośmiu przypadkach MGOPS nie zachował ustawowych terminów merytorycznego rozstrzygnięcia wniosków o dodatek węglowy, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”,
- w 14 sprawach wzywał telefonicznie wnioskodawców do uzupełnienia/ poprawy wniosków, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”,
- w bazie CEEB w niektórych przypadkach brak było wpisów dotyczących danych wnioskodawców (m.in. PESEL, imię i nazwisko) oraz pełnych adresów zamieszkania objętych deklaracją (nie wskazano numerów lokali mieszkalnych objętych deklaracjami CEEB bądź wskazano liczbę lokali objętych deklaracją, ale jednocześnie nie wpisano do bazy liczby lokali mieszkalnych przy adresie).

(akta kontroli str. 322-328)

Kierownik MGOPS wyjaśniła, że w związku z brakiem danych w bazie CEEB, MGOPS prowadził własną bazę danych (w programie excel), która zawierała m.in. adres zamieszkania i która wykorzystana była do sprawdzania wniosków pod tym kątem.

(akta kontroli str. 426-431)

Analiza kolejnych 40 wniosków o wypłatę dodatku węglowego¹² pod kątem terminowości i prawidłowości ich weryfikacji wykazała, że:

- wszystkie analizowane wnioski zostały złożone po 17 sierpnia 2022 r.,

¹⁰ Sprawy wytypowane na podstawie doboru celowego: 15 spraw wskazujących na złożenie więcej niż jednego wniosku przez jedną osobę oraz 15 wskazujących na złożenie więcej niż jednego wniosku na jedno gospodarstwo lub więcej niż jednego wniosku na jeden adres zamieszkania. Łącznie analizie poddano 69 wniosków o dodatek węglowy.

¹¹ Zw. dalej deklaracją CEEB.

¹² Losowo (losowanie proste) wybrane 30 wniosków z rejestru wszystkich wypłat dodatku węglowego oraz 10 wniosków, w których wydano decyzję odmowną lub pozostawiono bez rozpoznania z uwagi na taki wymóg ustawy o dodatku węglowym.

- 24 wnioski były kompletne i prawidłowo wypełnione, 16 wniosków było nieprawidłowo wypełnionych, przy czym w 15 przypadkach MGOPS nie wzywał pisemnie do uzupełnienia braków, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”,
- w 39 przypadkach MGOPS weryfikował wnioski pod kątem wpisania głównego źródła ciepła do bazy CEEB, na podstawie deklaracji pobranej z bazy CEEB, kserokopii deklaracji złożonej w Urzędzie Miejskim w Strykowie bądź korekty tej deklaracji; w jednym przypadku wnioskodawca wycofał wniosek,
- MGOPS weryfikując 30 wniosków o dodatek węglowy (pozytywnie rozpatrzonych) brał pod uwagę informacje (zgromadzone w Programie „Świadczenia rodzinne”), o których mowa w art. 2 ust. 5a i 15a pkt 1-3 ustawy o dodatku węglowym¹³, nie dokumentując podjętych przez siebie czynności weryfikacyjnych, gdyż, jak wyjaśniła Kierownik MGOPS, dane wnioskodawców zawarte były w programie „Świadczenia rodzinne”,
- w pięciu przypadkach¹⁴ MGOPS przeprowadził weryfikację, polegającą m.in. na ustaleniu właściwego adresu zameldowania wnioskodawcy, ustaleniu odrębnej własności lokalu (na podstawie aktu notarialnego), ustaleniu wyodrębnionego adresu budynku, co zostało stosownie udokumentowane,
- dziewięć wniosków pozostawiono bez rozpoznania, a w jednym przypadku wydano decyzję odmowną przyznania dodatku węglowego, z uwagi m.in. na: złożenie wniosku przez inną osobę (jako pierwszą), wykorzystywane źródło ciepła niekwalifikujące się do wypłaty świadczenia (pellet drzewny), złożenie wniosku zawierającego błędy formalne (i nieuzupełnienie go). W przypadku odmowy przyznania świadczenia MGOPS wydał decyzję, zgodnie z art. 2 ust. 16 ustawy o dodatku węglowym, natomiast w odniesieniu do wniosków, które pozostały bez rozpoznania przesłano wnioskodawcom stosowne informacje. W jednym przypadku MGOPS nie zachował 2-miesięcznego terminu na wydanie decyzji odmownej, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”,
- w żadnym przypadku nie przeprowadzono wywiadu środowiskowego, na podstawie art. 2 ust. 15b-c ustawy o dodatku węglowym,
- w przypadku niezłatwienia sprawy w terminach wynikających z art. 35 §§ 1 i 3 ustawy Kpa, MGOPS informował wnioskodawców o niezłatwieniu sprawy i wyznaczał nowy termin na jej załatwienie,
- w przypadku 30 pozytywnie rozpatrzonych wniosków, MGOPS wypłacił pełną kwotę świadczenia, tj. 3.000 zł. W 27 przypadkach wypłata świadczenia nastąpiła w terminach wynikających z art. 2 ust. 11 ustawy o dodatku węglowym, natomiast w trzech sprawach MGOPS wypłacił dodatki węglowe nieterminowo, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”,
- w dziewięciu przypadkach MGOPS przesłał wnioskodawcom na ich adresy mailowe – wskazane we wnioskach o wypłatę dodatku węglowego – informacje o przyznaniu świadczenia; w 17 przypadkach wnioskodawcy we nie wskazali takich adresów. W czterech przypadkach nie została przesłana przedmiotowa informacja, pomimo że adres poczty elektronicznej został

¹³ W zakresie informacji o pozytywnie rozpatrzonym wniosku o wypłatę dodatku, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, informacji wynikających z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, informacji uzyskanymi w związku z postępowaniem o przyznanie: świadczeń rodzinnych oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, świadczenia wychowawczego, dodatku osłonowego, dodatku mieszkaniowego, a także danych zgromadzonych w rejestrze PESEL oraz rejestrze mieszkańców.

¹⁴ MGOPS.PS.5131.: 1769.2022.WP, 124.2022.AG, 91.2022.AG, 148.2022.AG, 3729.2022.MBL.

wskazany we wnioskach, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 117-321, 339-381, 426-431, 457)

W sprawie weryfikacji wniosków o dodatek węglowy Kierownik MGOPS wyjaśniła, że dane zebrane na potrzeby odpadów komunalnych wskazywały na liczbę osób zamieszkujących daną nieruchomość, natomiast postępowania w zakresie dodatku węglowego odnosiły się do wnioskodawcy i podanego miejsca zamieszkania i gospodarowania, a nie właściciela nieruchomości, w której zamieszkiwała określona liczba mieszkańców; ustawa o świadczeniach rodzinnych posługuje się pojęciem rodzina, a nie gospodarstwo domowe (jak to ma miejsce w przypadku ustawy o dodatku węglowym), wnioski o świadczenia rodzinne wymagają innych danych, niż wnioski o dodatek węglowy. Wyjaśniła ponadto, że świadczenie wychowawcze (500+) w ogóle nie odnosi się do pojęcia rodziny, czy gospodarstwa domowego i w tej bazie nie było możliwości weryfikacji danych małżonka, czy dziecka, innych osób prowadzących wspólne, czy oddzielne gospodarstwo domowe, ponieważ ustawowo nie były one wymagane w przypadku ubiegania się o świadczenia wychowawcze; dlatego też dane zawarte w poszczególnych postępowaniach nie musiały być ze sobą tożsame i należało mieć na uwadze zmiany w sytuacji rodzinnej wnioskodawców.

(akta kontroli str. 339-381)

W okresie objętym kontrolą w MGOPS nie opracowano i nie wdrożono wewnętrznych zasad/procedur rozpatrywania wniosków o dodatek węglowy, gdyż – jak wyjaśniła Kierownik MGOPS – MGOPS posiadał praktyczne i organizacyjne doświadczenie w zakresie obsługi świadczeń finansowych.

(akta kontroli str. 339-356)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niektóre wnioski o wypłatę dodatku węglowego¹⁵ były rozpatrywane nierzetelnie i z naruszeniem obowiązujących przepisów. I tak:

- a. MGOPS nie wzywał pisemnie do uzupełnienia i korekty niewłaściwie wypełnionych 15 wniosków o wypłatę dodatku węglowego¹⁶ (na 16, tj. 93,7% próby), wbrew art. 24a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zgodnie z ww. przepisem w przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku podmiot realizujący świadczenia wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenia do poprawienia lub uzupełnienia wniosku, Wezwanie do uzupełnienia i poprawy wniosków – w zakresie m.in. danych osoby wchodzącej w skład gospodarstwa domowego, liczby osób wchodzących w skład tego gospodarstwa, danych teleadresowych wnioskodawców, rodzaju wykorzystywanego paliwa lub źródła ogrzewania, czy podpisu wniosku przez właściwą osobę – następowało telefonicznie.

Kierownik MGOPS wyjaśniła, że kontakt telefoniczny usprawniał i przyspieszał możliwość załatwienia sprawy, dlatego w pierwszej kolejności nawiązywano kontakt telefoniczny, a wezwanie pisemne wysyłano w przypadku braku kontaktu telefonicznego lub braku współpracy ze strony wnioskodawcy. Wyjaśniła ponadto, że sformalizowanie postępowań o wypłatę dodatku wydłużyłoby czas

¹⁵ Wytypowane do analizy w sposób losowy 40 wniosków.

¹⁶ MGOPS.PS.5131.: 270.2022.AG, 124.2022.AG, 3626.2022.KM, 3066.2022.MBL, 2298.2022.MS, 2621.2022.AO, 148.2022.AG, 1745.2022.KM, 560.2022.MBL, 2301.2022.MB, 1044.2022.JK, 588.2022.JK, 3729.2022.MBL, 2647.2022.AO, 1769.2022.WP.

rozpatrywania wniosków i byłoby kosztowne dla jednostki (np. koszty obsługi pocztowej).

(akta kontroli str. 129-132, 141-144, 196-228, 233-243, 248-251, 256-259, 298-305)

W przypadku wniosku MGOPS.PS.5131.3626.2022.KM wnioskodawca – na wezwanie telefoniczne – dokonał tylko korekt w zakresie podpisu wniosku, natomiast nie uzupełnił go o dane dotyczące osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego oraz rodzaju gospodarstwa domowego. Kierownik MGOPS wyjaśniła, że spowodowane to było niedopatrzeniem nieuzupełnienia danych gospodarstwa domowego, dlatego też nie wezwano wnioskodawcy do uzupełnienia danych, ale z wniosku jednoznacznie wynikało, że gospodarstwo było 1-osobowe.

(akta kontroli str. 211-216, 339-356, 426-434)

- b. MGOPS nie zachował miesięcznego terminu merytorycznego rozstrzygnięcia siedmiu wniosków o dodatek węglowy¹⁷, złożonych w dniach 18 i 19 sierpnia 2022 r. (17,5% próby), co w konsekwencji skutkowało wypłatą dodatku węglowego po terminie określonym w art. 2 ust. 11 ustawy o dodatku węglowym¹⁸. Czas trwania rozpatrywania wniosku wyniosło od 41 dni do 43 dni od dnia złożenia wniosku, tj. z opóźnieniem wynoszącym od 11 dni do 13 dni. Wnioski te nie były uzupełniane ani korygowane, a jedynymi – udokumentowanymi – działaniami MGOPS było pobranie deklaracji dotyczącej źródła ciepła z bazy CEEB. W dokumentacji spraw brak było potwierdzenia prowadzenia przez MGOPS innych czynności, które mogłyby spowodować opóźnienie w wydaniu rozstrzygnięcia w sprawie. Kierownik MGOPS wyjaśniła, że brak wydania informacji o przyznaniu dodatku węglowego spowodowane było brakiem środków finansowych w budżecie Gminy. Wyjaśniła ponadto, że ustawodawca zapowiedział nowelizację ustawy o dodatku węglowym dotyczącą osób uprawnionych do dodatku węglowego, wydłużenia terminu rozpatrywania spraw dodatków węglowych, zastosowania terminu zgłoszenia deklaracji CEEB do 11 sierpnia 2022 r., dlatego też Organ nie był w stanie obiektywnie, zgodnie z przepisami wydać rozstrzygnięcia i słusznym było przedłużyć termin rozpatrzenia spraw zgodnie z Kpa.

(akta kontroli str. 190-191, 244-247, 270-273, 286-289, 294-297, 310-321, 465-466)

- c. MGOPS, wbrew obowiązкови określoneму w art. 35 §§ 1 i 3 ustawy Kpa, nie zachował 2-miesięcznego terminu rozpatrzenia czterech wniosków o dodatek węglowy. W konsekwencji, w trzech z tych przypadków dokonał wypłaty należnego świadczenia po upływie terminów określonych w art. 2 ust. 11 ustawy o dodatku węglowym¹⁹. I tak:

¹⁷ MGOPS.PS.5131.: 13.2022.WP, 260.2022.KM, 73.2022.AS, 331.2022.AG, 156.2022.AOz, 160.2022.JK, 105.2022.JK.

¹⁸ W brzmieniu pierwotnym tej ustawy.

¹⁹ Art. 2 ust. 11 ustawy o dodatku węglowym w brzmieniu pierwotnym (obowiązującym do dnia 20 września 2022 r.) stanowił, iż dodatek węglowy wypłaca się w terminie do miesiąca od dnia złożenia wniosku o jego wypłatę. Z dniem 20 września 2022 r. tj. z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 15 września 2022 r. termin ten został wydłużony do dwóch miesięcy, przy czym jednocześnie wskazane zostało, iż wnioski złożone po dniu 30 października 2022 r. wypłaca się do dnia 30 grudnia 2022 r. Z dniem 21 grudnia 2022 r. z treści art. 11 ust. 2 ustawy o dodatku węglowym usunięto regulację nakazującą wypłatę dodatku węglowego do dnia 30 grudnia 2022 r.

- w sprawie MGOPS.PS.5131.2647.2022.AO MGOPS podjął pierwsze działania²⁰ dopiero po 49 dniach od dnia złożenia do MGOPS wniosku. W konsekwencji wniosek rozpatrywany był 63 dni, a wypłata dodatku nastąpiła w 64 dniu od dnia złożenia wniosku. W dokumentacji sprawy brak było potwierdzenia prowadzenia przez MGOPS innych czynności, które mogłyby spowodować opóźnienie w rozpatrywaniu wniosku i przekazaniu należytego świadczenia.
Kierownik MGOPS wyjaśniła, że powyższe spowodowane było dużą liczbą spraw rozpatrywanych w tym okresie.
(akta kontroli str. 204-210, 339-376, 426-431, 437-438, 443-446)
- w sprawie MGOPS.PS.5131.91.2022.AG dopiero po 49 dniach od dnia złożenia wniosku MGOPS wezwał pisemnie wnioskodawcę do złożenia dodatkowych wyjaśnień, co spowodowało, że wydanie informacji przyznającej dodatek i wypłata dodatku nastąpiły w 67 dniu od dnia złożenia wniosku.
Kierownik MGOPS wyjaśniła, że MGOPS poinformował telefonicznie wnioskodawcę o konieczności dokonania korekty deklaracji CEEB i oczekiwał na jej zmiany, a ponieważ w systemie CEEB nie dokonano zmian, postanowiono wysłać wezwanie do wnioskodawcy.
(akta kontroli str. 237-243, 339-356, 426-431, 436, 443-446)
- w sprawie MGOPS.PS.5131.1745.2022.KM MGOPS wydał informację o przyznaniu dodatku węglowego i wypłacił ten dodatek z opóźnieniem wynoszącym 17 dni, w stosunku do terminu określonego w art. 2 ust. 11 ustawy o dodatku węglowym²¹.
Kierownik MGOPS wyjaśniła, że organizacyjnie nie jest możliwe wydanie informacji i dokonanie wypłaty w tym samym dniu ze względu na konieczność przygotowania wydruków decyzji, kontroli merytorycznej sprawy, kontroli finansowej.
(akta kontroli str. 256-261, 339-356, 426-431, 449-440, 443-446)
- w sprawie MGOPS.PS.5131.2685.2022.AO MGOPS wydał decyzję odmowną przyznania dodatku węglowego w 75 dniu od dnia złożenia wniosku do MGOPS²². Wniosek ten nie był uzupełniany ani korygowany, a jedynymi – udokumentowanymi – działaniami MGOPS było pobranie deklaracji dotyczącej źródła ciepła z bazy CEEB.
Kierownik MGOPS wyjaśniła, że przygotowanie decyzji odmownej wymaga szczegółowego sprawdzenia sprawy, a organizacyjnie nie jest możliwe wydanie decyzji w tym samym dniu ze względu na konieczność kontroli merytorycznej sprawy.
(akta kontroli str. 119-128, 426-431, 441)

²⁰ Tj. wystąpił do Urzędu Miejskiego w Strykowie o przekazanie kserokopii deklaracji dotyczącej źródeł ciepła.

²¹ Wniosek wpłynął do MGOPS 29 sierpnia 2022 r., MGOPS dysponował kompletem dokumentów 9 listopada 2022 r., informacja o przyznaniu dodatku węglowego i wypłata świadczenia – 15 listopada 2022 r.

²² Wniosek złożony 07.09.2022 r. MGOPS zawiadomił wnioskodawcę o zakończeniu postępowania administracyjnego w dniu 4 listopada 2022 r., które wnioskodawca odebrał w dniu 7 listopada. Wnioskodawca nie zgłosił się do siedziby MGOPS w ustawowym terminie, tj. do 14 listopada 2022 r. celem wypowiedzenia się co do zebranego materiału dowodowego. Deklaracja CEEB pobrana z bazy w dniu 19.09.2022 r.

- d. W czterech przypadkach²³ (na dziewięć, tj. 44,4% próby) MGOPS nie przekazał wnioskodawcom na ich adresy mailowe – wskazane we wnioskach o wypłatę dodatku węglowego – informacji o przyznaniu świadczeniu, wbrew art. 2 ust. 17 ustawy o dodatku węglowym, zgodnie z którym wnioskodawcy przesyła się informację o przyznaniu dodatku węglowego na wskazany przez niego adres poczty elektronicznej, o ile wnioskodawca wskazał adres poczty elektronicznej we wniosku o wypłatę dodatku węglowego.
- Kierownik MGOPS wyjaśniła, że powodami powyższego były niewprowadzenie adresów do systemu, nieczytelny adres mailowy we wniosku i prawdopodobne niezdiagnozowane problemy techniczne.
- (akta kontroli str. 211-214, 225-228, 262-265, 306-309, 339-380)
2. Analiza kolejnych 30 spraw, w ramach których złożonych zostało 69 wniosków o dodatek węglowy wykazała, że:
- a. w przypadku dwóch wniosków o dodatek węglowy²⁴ MGOPS wydał decyzje umarzające postępowanie w sprawie dodatku węglowego w terminie 74 i 75 dni od dnia złożenia przedmiotowych wniosków, czym naruszył terminy określone w art. 35 §§ 1 i 3 ustawy Kpa. Zgodnie z ww. przepisem, załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Powodem umorzenia postępowań było złożenie – w tym samym dniu, co wydanie decyzji – przez wnioskodawców pisemnych oświadczeń o wycofaniu tych wniosków. Wnioski te nie były uzupełniane ani korygowane, a jedynymi – udokumentowanymi – czynnościami MGOPS było pobranie deklaracji dotyczącej źródła ciepła z bazy CEEB.
- Kierownik MGOPS wyjaśniła, że biorąc pod uwagę możliwość przyznania dodatku w oparciu o nowelizację ustawy od dnia 3 listopada 2022 r. z uwagi na interes stron przedłużono termin załatwienia sprawy, nawiązano też z wnioskodawcami kontakt telefoniczny, ale nie wykazali oni zainteresowania.
- (akta kontroli str. 325-336, 432-434, 443-446)
- b. MGOPS nie zachował miesięcznego terminu merytorycznego rozstrzygnięcia sześciu wniosków o dodatek węglowy²⁵ (8,7% próby) złożonych w dniach 18 i 19 sierpnia 2022 r., w konsekwencji czego uchybił postanowieniom art. 2 ust. 11 ustawy o dodatku węglowym²⁶. Rozstrzygnięcie spraw (wydanie informacji o przyznaniu dodatku, pozostawienie wniosku bez rozpoznania, decyzja o umorzeniu postępowania) trwało od 40 dni do 52 dni od dnia złożenia wniosku. Wnioski te nie były uzupełniane ani korygowane, a jedynymi udokumentowanymi działaniami MGOPS było pobranie deklaracji dotyczącej źródła ciepła z bazy CEEB. W dokumentacji spraw brak było potwierdzenia prowadzenia przez MGOPS innych czynności, które mogłoby spowodować opóźnienie w wydaniu rozstrzygnięcia w sprawie. Kierownik MGOPS wyjaśniła, że MGOPS podejmował czynności weryfikacyjne uwzględniając zmiany w ustawie o dodatku węglowym

²³ MGOPS.PS.5131.: 3626.2022.KM, 2298.2022.MS, 1152.2022.MBL, 2532.2022.AO.

²⁴ MGOPS.PS.5131.: 2468.2022.JK, 2469.JK.

²⁵ MGOPS.PS.5131., 436.2022.WP, 360.2022.AOz, 363.2022.MBL, 325.2022.AG, 409.2022.AG, 153.2022.JK.

²⁶ W brzmieniu pierwotnym tej ustawy.

z dnia 20 września i z 3 listopada 2022 r., które to zmiany wpływały bezpośrednio na rozstrzygnięcia.

(akta kontroli str. 322-328, 462-468)

- c. w przypadku 14 wniosków²⁷ (20,3% próby) MGOPS, wbrew art. 24a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, nie wzywał pisemnie osób ubiegających się o dodatek węglowy do uzupełnienia i korekty tych wniosków. Wnioskodawcy wzywani byli telefonicznie. Wnioski uzupełniane i korygowane były o dane osoby wchodzącej w skład gospodarstwa, PESEL, adres zamieszkania wnioskodawców, rodzaj wykorzystywanego paliwa lub źródła ogrzewania w miejscu zamieszkania. Kierownik MGOPS wyjaśniła, że kontakt telefoniczny usprawniał i przyspieszał możliwość załatwienia sprawy, dlatego w pierwszej kolejności nawiązywano kontakt telefoniczny, a wezwanie pisemne wysyłano w przypadku braku kontaktu telefonicznego lub braku współpracy ze strony wnioskodawcy.

(akta kontroli str. 432-434)

OCENA CZĄSTKOWA

W MGOPS proces rozpatrywania i przyznawania dodatku węglowego został zorganizowany w sposób umożliwiający sprawną realizację zleconego zadania. Pracownicy zajmujący się rozpatrywaniem wniosków posiadali stosowne upoważnienia oraz określone na piśmie zakresy obowiązków związane z realizacją tego zadania. Jednocześnie w toku kontroli ustalono, że MGOPS – wbrew obowiązkom ustawowym – nie zachował terminów merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawach (co w niektórych przypadkach spowodowało nieterminowe wypłaty należnych świadczeń), nie wzywał pisemnie wnioskodawców do uzupełnienia i korekty wniosków oraz nie przekazywał wnioskodawcom na ich adresy mailowe, wskazane we wnioskach, informacji o przyznanym świadczeniu.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Proces wypłaty dodatku węglowego

1. W okresie od 30 sierpnia 2022 r. do 2 grudnia 2022 r. MGOPS 4-krotnie występował do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi²⁸ o środki finansowe na realizację wypłat dodatku węglowego, przy czym we wrześniu złożył korektę wniosku (za wrzesień), z uwagi na mniejszą, niż pierwotnie zakładał, liczbę wniosków o wypłatę dodatku węglowego w tym miesiącu. Łączna kwota zapotrzebowania wyniosła 16.670.604 zł (na sfinansowanie 8.362 wniosków o wypłatę dodatku węglowego), w tym 501.720 zł tytułem kosztów obsługi (2% wysokości dotacji).

(akta kontroli str. 21-36)

Na złożone w 2022 r. przez MGOPS zapotrzebowania, ŁUW przekazał na rachunek bankowy Gminy Stryków środki finansowe w pięciu transzach²⁹ na łączną kwotę 11.808.540 zł, które następnie Gmina Stryków przekazała na rachunek MGOPS:

- w dniu 29 września 2022 r. (po siedmiu dniach od otrzymania ich od ŁUW),
- w dniu 12 października 2022 r. (po dwóch dniach od otrzymania ich od ŁUW),
- w dniu 4 listopada 2022 r. (po czterech dniach od otrzymania ich od ŁUW),
- w dniu 16 grudnia 2022 r. (po siedmiu dniach od otrzymania ich od ŁUW),
- w dniu 21 grudnia 2022 r. (po pięciu dniach od otrzymania ich od ŁUW).

(akta kontroli str. 37-47)

²⁷ Sprawy MGOPS.PS.5131: 475.2022.AS, 3742.2022.KM, 3557.2022.MS, 1794.2022.AO, 837.2022.AG, 1526.2022.MBL, 3816.2022.MB, 2002.2022.AOz, 2002.2022.AOz, 53.2022, 2351.2022.KM, 2352.2022.KM, 177.2022. 3652.2022.WP.

²⁸ Zw. dalej ŁUW.

²⁹ I transza – 22.09.2022, II transza – 10.10.2022, III transza – 02.11.2022, IV transza – 12.12.2022, V transza – 16.12.2022.

Pismem z dnia 29 grudnia 2022 r. ŁUW poinformował Burmistrza Strykowa³⁰, że środki przeznaczone na wypłatę dodatku węglowego mogą być realizowane do 13 stycznia 2023 r. W związku z powyższym:

- w dniu 3 stycznia 2023 r. MGOPS złożył wniosek do ŁUW o środki finansowe w wysokości kwoty zwróconej w dniu 29 grudnia 2022 r., tj. 2.946.780 zł³¹,
- w dniu 4 stycznia 2023 r. ŁUW przekazał na rachunek bankowy Gminy Stryków kwotę wnioskowaną przez MGOPS,
- w dniu 13 stycznia 2023 r., tj. po upływie dziewięciu dni Gmina Stryków przekazała środki do MGOPS w wysokości 146.880 zł na wypłatę 48 wnioskodawcom dodatku węglowego oraz na koszty obsługi zadania.

(akta kontroli str. 48-51, 97, 339-356, 363, 406)

2. W 2022 r. na realizację 2.896 wypłat dodatku węglowego (dział 853, rozdz. 85395) MGOPS wydatkował kwotę 8.688.000 zł, a w okresie od 1 do 13 stycznia 2023 r. – 144.000 zł (na 48 wypłat). Koszty obsługi wyniosły odpowiednio 173.760 zł i 2.880 zł. W ramach kosztów obsługi MGOPS przeznaczył środki na:

- wypłaty dodatków specjalnych dla pracowników realizujących i obsługujących zadanie w zakresie wypłat dodatków węglowych – 83.300 zł w 2022 r.,
- opłaty składek ZUS pracodawcy od wypłaconych dodatków specjalnych i umów zleceń – 19.983 zł w 2022 r.,
- opłaty składek na fundusz pracy od wypłaconych dodatków specjalnych i umów zleceń – 2.880 zł w 2022 r.,
- realizację umów zlecenie dla osób wykonujących zadania wynikające z realizacji ustawy o dodatku węglowym – 33.458 zł w 2022 r. i 881 zł w 2023 r.,
- zakup druków, tonerów do drukarek i ksero, papieru do ksero – 10.707 zł w 2022 r.,
- zakup usług pocztowych i programu do obsługi dodatków węglowych³² (licencja wraz z utrzymaniem) – 23.432 zł w 2022 r. i 1.999 zł w 2023 r.

(akta kontroli str. 54-96)

3. W latach objętych kontrolą MGOPS wypłacił wszystkie należne świadczenie, tj. 8.832.000 zł (dla 2.944 wniosków), zgodnie z zapisami w ewidencji księgowej.

Niewykorzystane środki finansowe w wysokości 2.799.900 zł MGOPS terminowo zwrócił na rachunek Gminy Stryków, a ta – na rachunek ŁUW.

(akta kontroli str. 48, 52-94, 97, 406, 417-418)

W dniu 13 stycznia 2023 r., na podstawie art. 4 ust. 4a ustawy o dodatku węglowym MGOPS poinformował Wojewodę Łódzkiego o wysokości niewykorzystanych środków na realizację wypłaty dodatku węglowego, w kwocie 2.799.900 zł.

(akta kontroli str. 48, 52-53, 417-418)

4. Analiza terminowości wypłaty świadczeń przeprowadzona na podstawie 70 wniosków o wypłatę dodatku węglowego³³ wykazała, że:

- w 63 przypadkach wypłata świadczenia nastąpiła w terminach od 12 dni do 90 dni (z uwagi na uzupełnianie wniosków) od dnia złożenia wniosków o wypłatę dodatku węglowego,

³⁰ Data wpływu do MGOPS: 30 grudnia 2022 r.

³¹ Niewykorzystane w 2022 r. środki finansowe w kwocie 2.946.780 zł MGOPS zwrócił w dniu 29 grudnia 2022 r. na rachunek bankowy Gminy Stryków, a Gmina – w dniu 30 grudnia 2022 r. – na rachunek bankowy ŁUW.

³² Dodanie nowych funkcjonalności do funkcjonującego programu „Świadczenia rodzinne”. Wysokość poniesionych wydatków na dostosowanie systemu informatycznego do obsługi dodatku węglowego – 2.460,00 zł. Firma realizująca zlecenie: sp. z o.o. z Warszawy.

³³ Próba losowa (losowanie proste) 30 wniosków wylosowanych w ramach obszaru I, 20 wniosków złożonych przed 30 października 2022 r. oraz 20 wniosków złożonych w I połowie stycznia 2023 r. W II połowie stycznia 2023 r. MGOPS nie zrealizował żadnych wypłat dodatku węglowego.

- w siedmiu przypadkach nieterminowo dokonano wypłaty należnego świadczenia, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”,
- pomimo braku w 2023 r. (do 13 stycznia) środków finansowych w budżecie, MGOPS wydawał w okresie od 4 do 12 stycznia rozstrzygnięcia (decyzje administracyjne bądź informacje) przyznające dodatek węglowy oraz przekazywał te rozstrzygnięcia wnioskodawcom,
- w trzech przypadkach opóźnienia w wypłacie dodatku węglowego (w styczniu 2023 r.) wynikały z przyczyn niezależnych od MGOPS i spowodowane były brakiem środków finansowych w budżecie MGOPS.

(akta kontroli str. 48-51, 189-191, 339-387, 406, 409-416, 419-424)

5. W dniu 13 stycznia 2023 r. MGOPS przekazał Wojewodzie Łódzkiemu informację o realizacji dodatku węglowego, z wyodrębnieniem m.in. liczby i kwoty wypłaconych dodatków węglowych, zgodnie z art. 5 ust. 3 pkt 1) ustawy o dodatku węglowym, natomiast w dniu 28 lutego 2023 r. informację o realizacji dodatku ze środków otrzymanych w 2023 r.

Dane wykazane ww. sprawozdaniach były zgodne z prowadzoną ewidencją księgową dla rozdz. 85395.

(akta kontroli str. 52-94, 450-456)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. MGOPS w siedmiu przypadkach³⁴ (10% próby) nie zachował terminów wypłaty dodatku węglowego, o których mowa w art. 2 ust. 11 ustawy o dodatku węglowym. Przedłużony proces rozpatrywania i weryfikacji wniosków spowodował, że wypłacił on wnioskodawcom należne świadczenia w terminie wynoszącym od 63 dni do 133 dni po dniu złożenia wniosków o wypłatę dodatku węglowego (tj. z opóźnieniem wynoszącym od 4 dni do 72 dni). W skrajnym przypadku MGOPS wezwał pisemnie wnioskodawcę do uzupełnienia braków dopiero po upływie 104 dni od dnia złożenia wniosku, w konsekwencji wypłata środków nastąpiła w 133 dniu od daty wpływu wniosku do MGOPS³⁵. Według dokumentacji zebranej w sprawie, po dniu złożenia przedmiotowego wniosku działania MGOPS ograniczyły się jedynie do pobrania deklaracji dotyczącej źródła ciepła z bazy CEEB (MGOPS.PS.5131. 2381.2022.JK). Kierownik MGOPS wyjaśniła, że wnioskodawca miał poinformować MGOPS o dogodnym dla siebie terminie przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, ale z powodu długiego braku kontaktu ze strony wnioskodawcy (MGOPS nie posiadał numeru telefonu do wnioskodawcy), wysłano do niego wezwanie,

(akta kontroli str. 339-376, 382-401, 425-431, 443-449)

2. MGOSP przyznał i wypłacił wnioskodawcy (MGOPS.PS.5131.2455. 2022.MS) dodatek węglowy w kwocie 3.000 zł nie posiadając – w dniu wypłaty świadczenia, tj. 19 października 2022 r. – informacji w zakresie liczby eksploatowanych źródeł ciepła zainstalowanych w gospodarstwie domowym, gdyż w deklaracji CEEB – którą pobrał w dniu 19 października 2022 r. z bazy CEEB – wnioskodawca nie wskazał takich danych. MGOPS nie wezwał też wnioskodawcy do złożenia dodatkowych oświadczeń/wyjaśnień oraz nie

³⁴ W tym trzy sprawy opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości” obszaru I, tj. MGOPS.PS.5131.: 91.2022.AG (opóźnienie 7-dniowe), 2647.2022.AO (opóźnienie 4-dniowe), 1745.2022.KM (opóźnienie 17-dniowe) oraz 2381.2022.JK (opóźnienie 73-dniowe), 103.2022.MBL (opóźnienie 7-dniowe), 810.2022.AO (opóźnienie 47-dniowe), 2933.2022.MBL (opóźnienie 8-dniowe).

³⁵ Wniosek złożony 2 września 2022 r., pisemne wezwanie do uzupełnienia braków w dniu 15 grudnia 2022 r., informacja o przyznaniu dodatku z 5 stycznia 2023 r., a przekazanie środków – 13 stycznia 2023 r. Pobranie deklaracji z bazy CEEB – 16 września 2022 r.

przeprowadził wywiadu środowiskowego, na podstawie art. 2 ust. 15b ustawy o dodatku węglowym. Kompletne informacje potwierdzające, że zainstalowane w gospodarstwie domowym źródło ciepła było eksploatowane MGOPS uzyskał – na podstawie korekty deklaracji CEEB – dopiero 17 listopada 2022 r., tj. po 29 dniach od dnia wypłaty środków finansowych. Kierownik MGOPS wyjaśniła, że powyższe wynikać mogło z błędnej daty przyjęcia w MGOPS korekty deklaracji CEEB.

(akta kontroli str. 382-387, 402-405, 432-434, 442, 443-446)

OCENA CZĄSTKOWA

MGOPS w okresie od sierpnia 2022 r. do stycznia 2023 r. występował do Wojewody Łódzkiego o środki finansowe na realizację postępowań w sprawie dodatku węglowego. Zapotrzebowane do Wojewody kwoty MGOPS otrzymywał od Gminy Stryków w terminie od dwóch do dziewięciu dni od dnia ich wpływu na rachunek Gminy. Skrajna sytuacja mająca miejsce w styczniu 2023 r. przyczyniła się do opóźnień w wypłacie dodatku węglowego trzem wnioskodawcom. Na realizację przedmiotowego zadania MGOPS wydatkował łącznie 9.008.640 zł, w tym 8.832.000zł z przeznaczeniem na wypłatę dodatku węglowego oraz 176.640 zł – na koszty obsługi zadania. Wszystkie należne świadczenia zostały wypłacone do 13 stycznia 2023 r., a niewykorzystane środki w wysokości 2.799.900 zł terminowo zwrócone, zgodnie z zapisami w ewidencji księgowej. Ponadto, MGOPS należycie wywiązywał się z obowiązków sprawozdawczych. Nieprawidłowości w procesie wypłaty dodatku węglowego dotyczyły przypadków nieterminowej realizacji wypłaty dodatku węglowego oraz wypłaty dodatku pomimo nieposiadania informacji o eksploatowanym źródle ciepła w gospodarstwie domowym.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

NIK odstępuje od formułowania uwag i wniosków pokontrolnych w odniesieniu do nieprawidłowości stwierdzonych w obszarze przyznawania dodatku węglowego oraz jego wypłaty z uwagi na zakończenie realizacji zadania związanego z przyznawaniem i wypłatą dodatku węglowego.

V. Wnioski

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 17 marca 2023 r.

Kontroler

Katarzyna Kaczkowska

Doradca techniczny

podpis

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Łodzi

p.o. Dyrektor

Piotr Walczak

podpis